

Alvesta
kommun

Prästängsskolan

Handlingsplan för skolbiblioteket

läsåret 2023/24

Sofie Olsson
Skolbibliotekarie
Prästängsskolan
Alvesta kommun

HANDLINGSPLAN

PRÄSTÄNGSSKOLAN

INNEHÅLL

1. Nulägesbeskrivning
2. Utvärdering föregående års handlingsplan
3. Årskursvis
4. Mål för kommande läsår

HANDLINGSPLAN

PRÄSTÄNGSSKOLAN

1. NULÄGESBESKRIVNING

Prästängsskolan är en F-6 skola i Alvesta kommun med omkring 435 elever. Läsåret 2023/24 kommer det vara 20 klasser fördelade på 3 F-klass, 4 i årskurs 1, 2 i årskurs 2, årskurs 3 till 5 är 3 paralleller och 2 i årskurs 6. På grund en brand kommer skolan fysiskt vara uppdelat på två ställen, vilket gör att det kommer att finnas två fysiska skolbibliotek. Lågstadiet kommer att ha kvar nuvarande bibliotekslokalerna medan mellanstadiet kommer att ha en mindre bibliotekslokal. Den pedagogiska skolbiblioteksverksamheten påverkas inte. Lokalen för lågstadiet skolbiblioteket har ingången till expeditionen/rektorerna i lokalen. Då skolan är trångbodd så delar skolbiblioteket lokal med ett av lågstadiets fritids under fritidstid. Vilket ställer stora krav på planering av båda verksamheterna och en god kommunikation mellan skolbibliotekarien och fritidspersonalen. På skolan finns en fackutbildad skolbibliotekarie på 100 %. Skolbiblioteket är en del i undervisningen och skolbibliotekarien planerar innehåll tillsammans med pedagogerna. Skolbibliotekarien är schemalagd mot alla klasser där lektioner hålls både i klassrummet och i skolbiblioteket. Skolbiblioteket fick under 2020 utmärkelsen *Skolbibliotek i världsklass*. Alvesta kommun har en biblioteksplan och den ligger till grund för denna handlingsplan, tillsammans med skolans styrdokument.

Skolbiblioteksverksamheten förankrar sitt innehåll i de lagar, läroplaner och bestämmelser som finns både för skolverksamheten som biblioteksverksamheten (se Alvesta kommuns biblioteksplan, <https://www.alvesta.se/globalassets/biblioteksplan-2022-2024-faststalld-kf--128-2021-12-14.docx>). Skolbiblioteket finns med i skolans SKA-arbete där denna handlingsplan strävar mot att fånga upp delar ur SKA när de nya målen för skolbiblioteksverksamheten planeras. Skolbibliotekarien ingår i skolans likabehandlingsgrupp, där fokus är på det förebyggande värdegrundsarbetet.

Skolbiblioteksverksamheten fokuserar på tre delar:

- Stärka elevernas intresse för läsning, utveckla läsförståelsen, kunskaper om olika sorters texter och det utvidgade textbegreppet.
- Media och informationskompetens, MIK. Att söka och kritiskt granska olika källor, att utveckla den digitala kompetensen.
- Stödja elever med kunskap och användande av hjälpmedel vid lässvårigheter.

Skolbiblioteksverksamheten är uppdelad i utvalda fokusområden för specifika årskurser utifrån lämpligt och betydelsefullt innehåll, parallellt med generellt innehåll som följer kursplaner och innehåll för respektive årskurs. Skolbibliotekarien har god insyn i elevernas läsutveckling vilket utgör ett viktigt stöd för litterär utveckling hos varje enskild elev.

HANDLINGSPLAN

PRÄSTÄNGSSKOLAN

2. UTVÄRDERING FÖREGÅENDE ÅRS HANDLINGSPLAN

Handlingsplanen följdes, vissa projekt/temaområden ändras lite varje läsår beroende på hur de passar in i planeringen. Exempelvis försvann många tisdagar under vårterminen vilket gav stor påverkan på innehållet för de klasser som var schemalagda på tisdagar. Detta läsår kunde skolbibliotekarien medverka vid föräldramöte för F-klass, 2:an och 4:an. En sak som påverkar skolbiblioteksverksamheten är att det är ett genomgångsrum mellan lågstadiets korridor och korridoren till matsal/musikal/träslöjdsal. Vilket gör att eleverna lätt tappar koncentrationen under övningar/lån/tyst läsning. Samarbete mellan skolbibliotekarie och pedagogiska personal har fortsatt att utvecklas och nya områden inom ämnena har testats vid olika samarbeten. Det är viktigt att skolbibliotekets arbete är nära kopplat till de områdena som arbetas med i klassrummen. Vi har under de senaste åren arbetat fram flera temaområden som är återkommande som *Bamses källkritiksskola* i årskurs 1, *Armstrong den första musen* på månen när årskurs 2 arbetar med rymden, *Arkeologens dotter* när årskurs 3 arbetar med forntiden, *Lyrisk hjärta musik* i årskurs 5 och området om *Historiska källor* i årskurs 6. Dessa områden är uppskattade av eleverna och ger progression av elevernas kunskaper inom flera olika ämnen.

Vad det gäller målen för läsåret 2022/23 så kommer här att göras en kort utvärdering av vad som är gjort:

- *Likvärdighet – jämställdhet*
Skolbibliotekarien har medverkat till att ta fram två värdegrundsdagar, en på höstterminen och en på vårterminen. Under dagarna är det fokus på det förebyggande värdegrundsarbetet med hjälp av olika diskussioner, övningar och liknande. Vi har även byggt upp en handlingsplan med olika material för varje årskurs, denna handlingsplan är även kopplad till skolbibliotekets handlingsplan.
- *Läroplanen, Lgr 22*
Skolbibliotekarien har fördjupat sig i läroplanen och kollat över så att innehållet i lektionerna stämmer överens med Lgr 22. Böcker på de nordiska språken har köpts in.
- *Övergripande läsprojekt*
Detta projekt har av olika omständigheter flyttas fram till nästa läsår.

HANDLINGSPLAN

PRÄSTÄNGSSKOLAN

3. ÅRSKURSVIS

Här presenteras Skolbiblioteksverksamheten i de olika årskurserna. All pedagogisk skolbiblioteksverksamhet har sin förankring i läroplanen, i vissa delar endast i ett av ämnena i andra gånger i flera av ämnena. Det är inte här utskrivet vilken del som är kopplad till vilken del i läroplanen, då det oftast är kopplat till mer än ett ämne. Den skolbiblioteksverksamhet som är för alla årskurserna är regelbundna lån av olika slags media, Legimus till de elever som är i behov av det, visning av Inläsningstjänst och Polyino vid behov samt olika skolövergripande projekt som Kura Gryning, Skapande skola och andra eventuella skolövergripande projekt.

F-klass

- Lära känna biblioteket skolbiblioteket och bokkunskap.
- Högläsning bilderböcker både skönlitteratur och facklitteratur – läsförståelse
- Källkritik med utgångspunkt från ett/flera teman, de senaste var dinosaurier och riddare.
- Föräldramöte – Informera om skolbiblioteksverksamheten och vikten av högläsning.
- Dikter används både för sig själva och ihop med annan litteratur för att få en bredd i arbetet.

Årskurs 1

- Sagotema – jämföra olika versioner av samma saga med hjälp av stödstrukturer och träna på att jämföra.
- Astrid Lindgren-tema – i samarbete med musiken.
- Källkritik – med utgångspunkt i Bamses källkritikskola, med fokus på rykten.
- Lära sig om författare och Illustratörer till böcker eleverna känner igen.

Årskurs 2

- Hitta i skolbiblioteket – hur är böckerna uppställda, hur hittar man till rätt hylla, olika begrepp specifika för böcker och bibliotek.
- Skillnad beskrivande text (facklitteratur) och berättande text (skönlitteratur). Denna diskussion återkommer även under Tema Rymden.
- Tema Rymden – med utgångspunkt i boken *Armstrong: den första musen på månen*.
- Läsprojekt – högläsning och gemensamma bokdiskussioner.
- Källkritik och informationssökning – frågor, vad är sant, hitta i faktaböcker och digitala medier.

- Lära sig om några nordiska författare.
- Föräldramöte – med fokus på vikten av högläsning.

Årskurs 3

- MIK – Superfrågorna, källkritik och källtillit på nätet och bilder. Med utgångspunkt i serierna *Hur vet du det?* och *Surfarna*.
- Tema forntiden – källkritik, faktion, stödord, jämföra. Med utgångspunkt i *Arkeologens dotter*.
- Läsning/Skriva – bokcirkel, genreläsning/genreskrivning. Beroende på vad skolbibliotek och pedagogerna vill satsa extra på under läsåret.

Årskurs 4

- MIK, källkritik och informationssökning med utgångspunkt i SO/NO ämnet, exempelvis sökord och informationssökning med utgångspunkt av gåtorna i *Geografens testamente* och vilka källor har vi från vikingatiden.
- Läsprojekt – genreläsning, klassuppsättning och noveller.
- Föräldramöte - med fokus på läsförståelse.
- Värdegrundsläsning utifrån boken *Brorsan är kung*.
- *Värsta bästa nätet* – hjälpa till med uppstart och frågor när klasserna startar upp läsprojektet *Värsta bästa nätet* utifrån boken med samma titel.

Årskurs 5

- Projektet *Lyrik hjärta musik* – samarbete skolbibliotek, svenska, bild och musik.
- Läsprojekt – klassuppsättning, bokcirkel, högläsning.
- *Hjärnstark junior* – hjälpa till med uppstart och frågor när klasserna startar upp läsprojektet *Hjärnstark junior* utifrån boken med samma titel.
- MIK, källkritik och informationssökning – med utgångspunkt i SO/NO ämnet, exempelvis sökord och informationssökning med utgångspunkt av gåtorna i *Geografens testamente* (progression från årskurs 4).

Årskurs 6

- Läsprojekt – klassuppsättningar, bokcirkel, högläsning.
- MIK, källkritik och informationssökning – med utgångspunkt i SO/NO ämnet, exempelvis *Historiska källor* från 1800-taloch framåt, *Geografens testamente* (progression från årskurs 5) och *Sant/falskt påstående* med fokus på att hitta källor och redovisa dem.

Fritidsverksamheten

- Aktiviteter med fritids under loven.
- Att det finns ett fritidsbibliotek på varje avdelning.

HANDLINGSPLAN

PRÄSTÄNGSSKOLAN

4. MÅL FÖR KOMMANDE LÄSÅR

Inför varje nytt läsår sätter skolbiblioteksverksamheten upp nya mål utöver den dagliga skolbiblioteksverksamheten. Mål som gäller för just det läsåret och i vissa fall mer än ett läsår. Det handlar om att fokusera extra på vissa områden.

Målen för läsåret 2020/21 är följande:

- Likvärdighet - jämställdhet
 - Utveckla arbetet med skolans likabehandlingsgrupp och värdegrundsdagarna.
 - Arbeta in skolbiblioteket ännu mer i SKA-arbetet.
- Ne360
 - Implementera Ne360 då det numera finns ett 3-årigt kommunavtal.
- Skolbibliotekets organisation
 - Då skolan nu är lokaliserad på två platser likaså skolbiblioteket så behöves en ny organisation och samplanering av skolbiblioteksverksamhetens byggas upp.